

SKEMA PEMARKAHAN

Latihan Format UASA • Set 1

Sejarah Tingkatan 1 • Bab 1 Mengenali Sejarah dan Bab 2 Zaman Air Batu (Kes 2.1–2.3)

Masa: **2 jam**

Jumlah markah: **80**

Bahagian A: 20 soalan objektif (20 markah)

Bahagian B: 4 soalan struktur (40 markah)

Bahagian C: jawab 1 daripada 2 soalan (20 markah)

Aras R : S : T = 5 : 3 : 2

Arahan

- Kertas ini mengandungi tiga bahagian: Bahagian A, Bahagian B dan Bahagian C.
- Jawab **semua** soalan dalam Bahagian A dan Bahagian B.
- Jawab **satu** soalan sahaja dalam Bahagian C.
- Bagi Bahagian A, bulatkan satu jawapan yang paling tepat.

Kertas latihan ini dihasilkan oleh Detektif Sejarah mengikut format UASA yang diterbitkan oleh KPM. Ia **bukan** kertas UASA sebenar, rasmi atau kertas tahun lepas. Soalan ditulis sendiri berdasarkan Bab 1 dan Bab 2 (Kes 2.1–2.3) Buku Teks Sejarah Tingkatan 1 KSSM (2016); nombor halaman ialah rujukan sahaja. Detektif Sejarah tidak bergabung dengan, tidak ditaja dan tidak disahkan oleh KPM atau DBP.

Skema Bahagian A

1 markah setiap soalan

No.	Jawapan	Aras	SP	hlm.
1	B	Rendah	1.1.1	4
2	C	Rendah	1.1.1	4
3	D	Rendah	1.1.2	5
4	B	Rendah	1.1.3	6
5	A	Rendah	1.1.4	8
6	D	Rendah	1.1.5	10–12
7	C	Rendah	1.1.5	13–15
8	C	Rendah	Bab 2	24–29
9	D	Rendah	Bab 2	30–31
10	A	Rendah	Bab 2	24–29
11	D	Sederhana	1.1.1	4
12	B	Sederhana	1.1.2	5
13	A	Sederhana	1.1.4	8
14	C	Sederhana	1.1.5	13–15
15	B	Sederhana	1.1.6	16
16	A	Sederhana	Bab 2	30–31
17	D	Tinggi	1.1.3	6–7
18	C	Tinggi	1.1.4	9
19	B	Tinggi	1.1.7	18–19
20	A	Tinggi	Bab 2	24–29

Aras mengikut nisbah format UASA (R:S:T = 5:3:2): soalan 1–10 Rendah, 11–16 Sederhana, 17–20 Tinggi. Pengelasan aras ialah cadangan penyusun. Jawapan terbuka dalam Bahagian B dan C: terima jawapan munasabah lain yang tepat dari segi fakta.

Jawab semua soalan. Setiap soalan diikuti oleh empat pilihan jawapan, A, B, C dan D.

- 1** Dalam bahasa Melayu, perkataan sejarah berasal daripada perkataan Arab syajaratun. Apakah maksud syajaratun? (Jawapan B) (Rendah) (SP 1.1.1) (hlm. 4)
- A** Salasilah **B** Pokok
C Riwayat **D** Penyelidikan
- 2** Perkataan history berasal daripada perkataan Yunani historia. Apakah maksud historia? (Jawapan C) (Rendah) (SP 1.1.1) (hlm. 4)
- A** Cerita **B** Pengajaran
C Penyelidikan **D** Keturunan
- 3** Siapakah sejarawan yang menghasilkan karya Muqaddimah? (Jawapan D) (Rendah) (SP 1.1.2) (hlm. 5)
- A** Herodotus **B** E.H. Carr
C Muhd Yusof Ibrahim **D** Ibn Khaldun
- 4** Satu abad bersamaan dengan (Jawapan B) (Rendah) (SP 1.1.3) (hlm. 6)
- A** 10 tahun **B** 100 tahun
C 1 000 tahun **D** 10 000 tahun
- 5** Antara berikut, yang manakah sumber sekunder? (Jawapan A) (Rendah) (SP 1.1.4) (hlm. 8)
- A** Ensiklopedia **B** Batu bersurat
C Diari **D** Manuskrip
- 6** Kaedah lisan dalam penyelidikan sejarah dijalankan melalui (Jawapan D) (Rendah) (SP 1.1.5) (hlm. 10–12)
- A** gali cari **B** pemunggahan
C pengkatalogan **D** temu bual
- 7** Penandaan petak-petak kawasan di tapak arkeologi sebelum gali cari dijalankan dikenali sebagai (Jawapan C) (Rendah) (SP 1.1.5) (hlm. 13–15)
- A** ekskavasi **B** pengkatalogan
C grid **D** pengisihan
- 8** Lautan ialah kawasan air masin. Berapakah peratus permukaan bumi yang diliputi oleh lautan? (Jawapan C) (Rendah) (SP Bab 2) (hlm. 24–29)
- A** 29% **B** 50%
C 71% **D** 90%

- 9** Antara berikut, yang manakah susunan tahap Zaman Air Batu yang betul? **Jawapan D**
Rendah **SP Bab 2** **hlm. 30–31**
- A** Miosen, Pleistosen, Plioson, Holosen
B Plioson, Miosen, Holosen, Pleistosen
C Holosen, Pleistosen, Plioson, Miosen
D Miosen, Plioson, Pleistosen, Holosen
- 10** Ilmu yang namanya berasal daripada geo (bumi) dan logia (sains) ialah **Jawapan A**
Rendah **SP Bab 2** **hlm. 24–29**
- A** geologi **B** paleontologi
C arkeologi **D** kimia
- 11** Yang manakah TIDAK menepati maksud sejarah sebagai peristiwa yang benar-benar berlaku pada masa lampau? **Jawapan D** **Sederhana** **SP 1.1.1** **hlm. 4**
- A** Kedatangan Portugis ke Melaka
B Pengisytiharan Malaysia
C Pendudukan Jepun di Tanah Melayu
D Kisah rekaan dalam sebuah filem fantasi
- 12** “Sejarah ialah dialog yang tidak berkesudahan antara masa kini dengan masa lampau.” Pandangan ini dikaitkan dengan **Jawapan B** **Sederhana** **SP 1.1.2** **hlm. 5**
- A** Herodotus **B** E.H. Carr
C Ibn Khaldun **D** Khoo Kay Kim
- 13** Maklumat berikut berkaitan dengan satu jenis sumber sejarah.
- Masih asli
 - Belum diolah
 - Belum diterbitkan
- Antara berikut, yang manakah contoh sumber tersebut? **Jawapan A** **Sederhana** **SP 1.1.4**
hlm. 8
- A** Diari **B** Akhbar
C Jurnal **D** Majalah
- 14** Antara berikut, yang manakah susunan kerja di makmal arkeologi yang betul? **Jawapan C**
Sederhana **SP 1.1.5** **hlm. 13–15**
- A** Pembersihan → pemunggaan dan pengisihan → penganalisisan → pengkatalogan
B Pengkatalogan → pembersihan → pemunggaan dan pengisihan → penganalisisan
C Pemunggaan dan pengisihan → pembersihan → pengkatalogan → penganalisisan
D Penganalisisan → pengkatalogan → pembersihan → pemunggaan dan pengisihan

- 15** Seorang pengkaji tempatan dan seorang pengkaji Barat menulis tentang peristiwa yang sama, tetapi kesimpulan mereka berbeza. Apakah sebab yang paling munasabah?
(Jawapan B) (Sederhana) (SP 1.1.6) (hlm. 16)
- A** Peristiwa itu tidak pernah berlaku
 - B** Mereka menggunakan sumber dan tujuan penulisan yang berbeza
 - C** Kedua-dua pengkaji tidak menggunakan sebarang sumber
 - D** Peristiwa itu berlaku pada zaman prasejarah
- 16** Pada tahap Holosen, manusia mula (Jawapan A) (Sederhana) (SP Bab 2) (hlm. 30–31)
- A** menjalankan kegiatan pertanian
 - B** berhijrah ke Australia melalui Pentas Sunda
 - C** mengalami 11 kali pengglasieran utama
 - D** hidup bersama dinosaur
- 17** Mengapakah sejarawan membahagikan penulisan mereka kepada tema seperti politik, ekonomi dan sosial? (Jawapan D) (Tinggi) (SP 1.1.3) (hlm. 6–7)
- A** Untuk memendekkan tempoh masa silam
 - B** Supaya mereka tidak perlu menggunakan sumber
 - C** Supaya semua sejarawan menulis perkara yang sama
 - D** Untuk memudahkan penyelidikan sebelum membuat penulisan
- 18** Arca Buddha dan seramik dagangan dari China ditemui di tapak arkeologi Santubong, Sarawak. Apakah kepentingan penemuan ini kepada sejarawan? (Jawapan C) (Tinggi)
(SP 1.1.4) (hlm. 9)
- A** Menggantikan semua sumber bertulis
 - B** Menjadi sumber sekunder yang sudah ditafsir
 - C** Menjadi sumber primer yang memberi bukti sahih
 - D** Membuktikan bahawa sejarah tidak perlu dikaji
- 19** Selepas mempelajari peristiwa Darurat (1948–1960), seorang murid berazam untuk sentiasa menjaga keamanan negara. Kepentingan mempelajari sejarah yang manakah ditunjukkan oleh murid itu? (Jawapan B) (Tinggi) (SP 1.1.7) (hlm. 18–19)
- A** Mengetahui asal usul
 - B** Mengambil iktibar
 - C** Mengukur masa silam
 - D** Menyusun kronologi
- 20** Mamot dan harimau bertaring panjang mempunyai bulu yang tebal. Apakah kesimpulan yang paling tepat tentang tempat haiwan ini hidup? (Jawapan A) (Tinggi) (SP Bab 2)
(hlm. 24–29)
- A** Kawasan beriklim sejuk
 - B** Gurun yang panas
 - C** Dasar laut yang dalam
 - D** Kawasan tanpa tumbuhan dan haiwan lain

Jawab semua soalan.

Soalan 1 SP 1.1.1, 1.1.2 hlm. 4–5

Pada satu hari, Puan Rohani menulis di papan putih:

“Sejarawan tidak sekadar bercerita. Mereka menyelidik rekod-rekod lama dahulu, kemudian barulah menulis.”

Di bawahnya, beliau menampal tiga kad: Herodotus, Ibn Khaldun dan E.H. Carr.

(a) Apakah maksud perkataan Arab syajaratun? **[1]**

- Pokok

(b) Nyatakan dua perkara yang dikaitkan dengan sejarah dalam bahasa Melayu. **[2]**

- Salasilah
- Riwayat
- Keturunan
- Asal usul
- (Mana-mana dua, 1 markah setiap satu)

(c) Padankan setiap sejarawan pada kad dengan karya terkenalnya. **[3]**

- Herodotus: Histories / Sejarah Perang Parsi
- Ibn Khaldun: Muqaddimah
- E.H. Carr: What is History?
- (1 markah setiap padanan betul)

(d) Pada pendapat anda, mengapakah sejarawan perlu menyelidik sebelum menulis? **[4]**
Berikan dua sebab.

- Supaya penulisan berasaskan bukti / fakta yang sahih
- Supaya maklumat tepat dan boleh dipercayai
- Untuk mengelakkan kesilapan atau maklumat palsu
- Supaya pembaca dapat menyemak sumber yang digunakan
- Terima jawapan munasabah lain. (2 sebab × 2 markah: 1 markah isi, 1 markah huraian)

Soalan 2 SP 1.1.4 hlm. 8–9

Kelab Sejarah sekolah anda mengumpul bahan untuk pameran “Muzium Mini”. Antara bahan yang dikumpul ialah diari lama seorang guru, sebuah ensiklopedia, sepucuk surat peribadi dan sebuah majalah sekolah.

- (a)** Kelaskan empat bahan dalam petikan kepada sumber primer atau sumber sekunder. **[4]**

- Diari: primer
- Ensiklopedia: sekunder
- Surat peribadi: primer
- Majalah: sekunder
- (1 markah setiap satu)

- (b)** Apakah maksud artifak? **[2]**

- Peralatan / alat ciptaan manusia (1)
- daripada batu, kaca atau logam untuk berburu, bertani atau berdagang (1)

- (c)** Nyatakan dua contoh bukan artifak. **[2]**

- Dinding gua
- Dinding kota
- Struktur binaan, contohnya candi di Lembah Bujang
- (Mana-mana dua)

- (d)** Mengapakah sejarawan perlu menggunakan kedua-dua sumber primer dan sumber sekunder? **[2]**

- Sumber primer memberi maklumat dan bukti yang sahih (1)
- Sumber sekunder membantu mencari maklumat dan membandingkan hasil kajian yang telah diterbitkan (1)

Soalan 3 SP 1.1.5 hlm. 10–15

Kumpulan Cempaka menemu bual seorang bekas guru tentang sejarah awal sekolah mereka. Kumpulan Kenanga pula melawat tapak arkeologi dan melihat kawasan yang dibahagikan kepada petak-petak bernombor sebelum penggalian bermula.

- (a)** Namakan kaedah penyelidikan sejarah yang digunakan oleh Kumpulan Cempaka dan Kumpulan Kenanga. **[2]**

- Kumpulan Cempaka: kaedah lisan (1)
- Kumpulan Kenanga: kaedah arkeologi (1)

- (b)** Nyatakan tiga tahap dalam kaedah lisan. **[3]**

- Persediaan
- Rakaman temu bual
- Memproses rakaman
- (1 markah setiap satu)

(c) Apakah maksud ekskavasi? [2]

- Proses gali cari / mengumpul data arkeologi tentang kehidupan manusia pada masa lampau (1)
- penggalian dari permukaan hingga ke tahap tanah asal (1)

(d) Nyatakan dua langkah yang dilakukan di tapak sebelum ekskavasi. [2]

- Merancang grid; setiap petak diberi nombor rujukan (1)
- Menandakan kawasan mengikut pelan (1)

(e) Mengapakah arkeologi bawah air memerlukan kos yang tinggi? [1]

- Memerlukan peralatan khusus / pakar / teknologi dari luar negara (mana-mana satu)

Soalan 4 SP Bab 2 hlm. 24–31

Bumi kita telah berusia lebih 4.6 bilion tahun. Sepanjang tempoh itu, iklim dan bentuk fizikal bumi berubah. Pada Zaman Air Batu, haiwan berbulu tebal hidup di kawasan yang sejuk. Ais yang mencair kemudian membentuk daratan dan lautan yang kita lihat hari ini.

(a) Namakan empat tahap Zaman Air Batu mengikut urutan. [4]

- Miosen
- Pliosen
- Pleistosen
- Holosen
- (1 markah setiap tahap dalam urutan yang betul)

(b) Nyatakan dua contoh haiwan berbulu tebal pada Zaman Air Batu. [2]

- Mamot
- Harimau bertaring panjang
- Sloth
- (Mana-mana dua)

(c) Namakan dua lautan di dunia. [2]

- Lautan Pasifik
- Lautan Atlantik
- Lautan Hindi
- Lautan Selatan
- Lautan Artik
- (Mana-mana dua)

(d) Sebagai tanda bersyukur, bagaimanakah anda boleh memelihara alam sekitar? Berikan dua cara. [2]

- Tidak membuang sampah merata-rata
- Menjimatkan air dan tenaga elektrik
- Menanam pokok
- Mengitar semula bahan
- Terima jawapan munasabah lain. (Mana-mana dua)

Jawab **satu** soalan sahaja.

Soalan 5 (SP 1.1.6, 1.1.7, K1.1.9) (hlm. 16–19)

Sejarah bukan sekadar cerita tentang masa lalu. Cara sejarawan mentafsir peristiwa dan sebab kita mempelajari sejarah memberi kesan kepada kehidupan kita hari ini.

(a) Apakah maksud tafsiran dalam sejarah? [2]

- Menerangkan atau mengulas fakta sejarah (1)
- berdasarkan sumber yang berkaitan (1)

(b) Huraikan empat sebab tafsiran sejarawan tentang sesuatu peristiwa boleh berbeza. [8]

- Sumber yang dipilih berbeza
- Pandangan berbeza
- Ideologi berbeza
- Tujuan penulisan berbeza
- (4 isi × 2 markah: 1 markah isi, 1 markah huraian atau contoh, cth. tafsiran berbeza tentang Tok Janggut)

(c) Pada pendapat anda, bagaimanakah mempelajari sejarah dapat membantu anda menjadi warganegara yang baik? Berikan lima cadangan. [10]

- Menghargai warisan dan tradisi negara
- Memupuk semangat patriotisme / cinta akan negara
- Mengukuhkan perpaduan antara kaum
- Mengambil iktibar supaya tidak mengulangi kesilapan masa lalu
- Memahami perasaan orang lain (empati)
- Berfikiran kritis apabila menilai maklumat
- Menghargai peristiwa sejarah negara dan memelihara warisan
- Terima jawapan munasabah lain. (5 cadangan × 2 markah: 1 markah isi, 1 markah huraian)

Soalan 6 (SP Bab 2) (hlm. 24–33)

Bumi telah melalui perubahan yang besar sejak berbilion tahun dahulu. Ilmu sains membantu manusia memahami perubahan ini dan kepelbagaian hidupan di bumi.

(a) Nyatakan empat bidang sains yang membantu kita memahami perubahan bumi. [4]

- Paleontologi
- Kimia
- Arkeologi
- Geologi
- Fizik
- (Mana-mana empat)

(b) Huraikan perkembangan hidupan dan manusia pada tahap Pleistosen dan Holosen. **[6]**

- Pleistosen: berlaku 11 kali pengglasieran utama
- Pleistosen: api mula digunakan
- Pleistosen: manusia sampai ke Australia melalui Pentas Sunda kira-kira 50 000 tahun dahulu
- Holosen: kegiatan pertanian bermula
- Holosen: roda dan tulisan cuneiform dicipta kira-kira 5 500 tahun dahulu
- Holosen: wujud agama, pendidikan, pentadbiran dan undang-undang
- (Mana-mana enam, 1 markah setiap satu; sekurang-kurangnya satu isi bagi setiap tahap)

(c) Pada pendapat anda, bagaimanakah kita boleh menghargai bumi dan memelihara alam sekitar untuk generasi akan datang? Berikan lima cadangan. **[10]**

- Mengurangkan pembaziran dan mengitar semula
- Menanam pokok dan memelihara hutan
- Menjimatkan air dan tenaga
- Tidak mencemarkan sungai dan laut
- Menyertai kempen kesedaran alam sekitar
- Bersyukur dengan menjaga kebersihan kawasan sekitar
- Terima jawapan munasabah lain. (5 cadangan × 2 markah: 1 markah isi, 1 markah huraian)